

[Hans Rasmussen.]

Jeg har ikke indtryk af, at denne lovgivning løser alle problemer på arbejdsmarkedet, men jeg tror alligevel, at hvis vi var i stand til at danne nogle sociale fonds, som kunne løse mange af de problemer, vi har på arbejdsmarkedet, ville det være en heldig udvikling. Som det er i øjeblikket, kan vi regne med, at industriaktieselskabernes egenkapital forøges på forskellig måde enten ved udvidelse af aktiekapitalen eller ved henlæggelse af overskud til reservefonds, og det ser ud til, at i perioden 1948-54 er industriens egenkapital forøget fra 2,2 milliarder kr. til 3,8 milliarder kr. Det vil efter min mening sige, at der er blevet en skævhed i formuefordelingen, idet de store selskaber har taget mest; men kan vi oprette fonds, der tilgodeser arbejderens interesser, vil vi medvirke dertil.

Søren Olesen: Den ærede ordfører for forslagsstillerne mente, at vort standpunkt var noget uklart. Det er også uklart for mig, hvad det ærede medlem svarede på spørgsmålet om, hvem der skal betale udbyttedelingsnævnet. Jeg hørte ikke, hvad der blev svaret på det, men meningen må vel være, at det er staten, der skal betale.

Med hensyn til skatten blev jeg heller ikke meget klogere. Det ærede medlem sagde, at det var mærkeligt, at retsforbundet her var modstander af en skattnedsættelse. Det er vi ikke, når der er penge til en skattnedsættelse, men vi er modstandere af, at man nedsætter skatten for nogle og ikke for andre. Vi mener, det er et urimeligt og urigtigt princip. Jeg fik heller ikke fat på nogen begrundelse for, hvorfor de, der gennemfører udbyttedeling, skulle være berettiget til den ekstra skattnedsættelse, der er tale om i § 4.

For at gøre vor stilling rigtig klar for det ærede medlem kan jeg sige, at vi er imod dette lovforslag, imod, at staten skal gribe ind. Det er også, som om forslagsstillerne har en lille mistanke om, at det ikke rigtig vil lykkes uden denne præmiering og denne tilskyndelse. Hvis det derimod virkelig går op for arbejdere og arbejdsgivere, at det vil være en god form for samarbejde, fremmer sagen sig selv, og så bliver der ikke behov for præmier.

Vi kan selvfølgelig diskutere frem og tilbage, om Axel Dam, hvis han havde været præsenteret for dette forslag, ville være gået ind for det eller ej. Han var ligesom jeg tilhænger af den tanke, at dette var noget, som arbejdsgivere og arbejdere måtte se at finde frem til; men hvordan han mente det skulle ske, om staten skulle ordne spørgsmålet, eller det skulle ske ved privat initiativ, må vi lade stå hen. Vi kan være enige i princippet, men alligevel synes jeg godt, man kan være uenig i, om det skal være staten, der skal gribe ind ved lovgivning, eller, som vi tror, sagen bør ordnes på frivillig basis.

Alfred Jensen: De betragtninger, jeg gjorde gældende før, drejede sig om udbyttedelingstanken. Hvis jeg forstod det ærede medlem hr. Hans Rasmussen ret, talte han om, at en del af det store overskud skulle anvendes til sociale foranstaltninger. Jeg forstod det også således, at det drejede sig om de mægtige overskudssummer, der allerede er tilvejebragt. Deri ligger der noget andet end i begrebet udbyttedeling, hvor det drejer sig om at få arbejderne til at producere mere, for at overskuddet kan blive større; lokkemidlet skulle jo være en andel i det forøgede overskud.

Hvis det er tanken med det forslag, som nu bliver resultatet af udvalgsbehandlingen, at firmaer — aktieselskaber må det vel være — som har store overskud, tvangsmæssigt beordres til at bruge en del af disse overskud til sociale foranstaltninger ud over, hvad der allerede er truffet aftale om, har vi kommunister selvsagt ikke noget derimod, men det forekommer mig, at det er noget andet end selve udbyttedelingstanken. Men da spørgsmålet nu er rejst, kan jeg sige her som ved andre lovforslags første behandling, at jeg må forbeholde mig min endelige stilling til lovforslaget, til det har været i udvalg mellem første og anden behandling — og måske også denne gang mellem anden og tredje behandling.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (Bertel Dahlgaard): Jeg ønsker blot at sige til det ærede medlem hr. Søren Olesen, at hvis han vil slå efter i Axel Dams udtalelser i folketinget i sin tid, da et forslag af en noget